

УДК 343.98.001.36
DOI 10.32782/2523-4269-2025-92-81-85

Комісарчук Руслан Васильович,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Інституту права та безпеки
(Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2082-1207>

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ В СТРУКТУРІ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ (ЗАПРОШЕННЯ ДО ДИСКУСІЇ)

У статті досліджується національна ідея, як концептуальний чинник у структурі криміналістичної технології боротьби зі злочинністю.

Розкрито логіко-функціональну побудову криміналістичної технології, що включає ідеологічний, політичний, стратегічний, тактичний, технічний та операційно-діяльнісний рівні. Показано, що інтеграція національної ідеї в ці складові надає криміналістичній технології світоглядно-ціннісного змісту, перетворюючи її з сукупності методів на систему, зорієнтовану на забезпечення прав людини, державної безпеки й національної ідентичності. Аргументується, що національна ідея виконує функцію інтегративної рамки, у межах якої реалізуються стратегічні напрями, тактичні рішення та технічні операції з попередження, виявлення й розслідування злочинів.

Особливу увагу приділено практичним аспектам імплементації національної ідеї у криміналістичну діяльність: формуванню ідеології безпеки в системі професійної підготовки кадрів, використанню цифрових технологій для підвищення прозорості та довіри до інституцій правопорядку, а також зміцненню морально-психологічного фундаменту правоохоронної системи.

Зроблено висновок, що національна ідея забезпечує внутрішню єдність криміналістичної технології, з'єднуючи правові, наукові та державотворчі засади у спільну систему захисту суспільства від злочинності. Криміналістика в цьому контексті постає не лише як прикладна юридична наука, а як технологічний механізм національної безпеки, стійкості та суверенності України.

Ключові слова: національна ідея, криміналістична технологія, протидія злочинності, безпека, ідентичність, стратегія і тактика, верховенство права.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства позначений трансформаційними процесами, що відбуваються на тлі воєнних подій, гібридних загроз, високої динаміки злочинності та зростання рівня суспільної небезпеки. Злочинність набуває дедалі складніших форм – від організованих кримінальних мереж до кіберзлочинів і воєнних злочинів, що безпосередньо посягають на основи державності. В таких умовах традиційні підходи до протидії злочинності, засновані виключно на вдосконаленні техніко-криміналістичних засобів, методик, процесуальних процедур, виявляються недостатніми. Вони забезпечують інструментальну ефективність, але, не гарантують формування суспільної довіри, моральної легітимності та ціннісної мотивації правоохоронної діяльності.

Криміналістика, позбавлена світоглядного виміру, ризикує перетворитися на технократичний механізм, здатний досягати формального результату, але, не підтримувати справедливості, як суспільну цінність. Саме тому виникає потреба у концептуальному переосмисленні її методологічного підґрунтя – через інтеграцію національної ідеї, як фундаментального смислотворчого чинника.

Національна ідея у цьому контексті постає не абстрактною декларацією, а структуротворчим принципом, який поєднує правові, моральні, культурні й безпекові орієнтири суспільного розвитку. Вона

забезпечує цілісність між такими категоріями, як безпека – екзистенційна основа держави; ідентичність – як духовна вісь нації; та протидія злочинності – як практичний механізм захисту цих засад.

Інтеграція національної ідеї в структуру криміналістичної технології відкриває можливість формування нової парадигми: криміналістика перестав бути лише прикладною наукою про розслідування злочинів і набуває значення світоглядно-ціннісної системи, спрямованої на зміцнення національної безпеки, утвердження верховенства права та консолідацію суспільства.

Таким чином, актуальність дослідження визначається потребою глибокого теоретико-методологічного осмислення криміналістичної технології крізь призму національної ідеї, що в умовах сучасних викликів є не лише інтелектуальним завданням науки, а й стратегічним чинником збереження української державності, правопорядку та довіри громадян до правових інститутів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні існують наукові дослідження, що торкаються окресленої автором теми, однак поєднання цих категорій в єдину концепцію поки що не отримало широкого висвітлення. Переважно лише окремі аспекти цієї проблематики розглядаються в межах кримінології, криміналістики та правознавства. Наприклад, можна виокремити такі ключові напрями досліджень:

1. Протидія злочинності та внутрішня безпека: Монографія Ю.В. Нікітіна «Протидія злочинності в системі забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства» (2009) аналізує загрози внутрішній безпеці та їх вплив на криміногенний стан в Україні, що є важливим елементом у контексті національної ідеї та безпеки [1].

2. Наукові дослідження у сфері протидії злочинності: Матеріали наукової конференції НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса (2023) містять дослідження, що стосуються аспектів протидії злочинності, включаючи питання національної безпеки та правової ідентичності [2].

3. Актуальні питання протидії злочинності в умовах воєнного стану: Збірник матеріалів конференції Донецького державного університету внутрішніх справ (2022) розглядаються питання протидії злочинності в умовах воєнного стану, зокрема, аспекти правової політики та національної безпеки [3].

Таким чином, хоча в Україні наразі немає досліджень, які б комплексно поєднували концепції безпеки, ідентичності та національної ідеї у межах криміналістичної технології, проте існують окремі наукові праці, що висвітлюють деякі аспекти цієї проблематики. Це підкреслює актуальність і потребу подальших наукових розвідок у зазначеному напрямі.

Об'єкт дослідження – технологія протидії злочинності як складова системи забезпечення безпеки держави та збереження національної ідентичності.

Предмет дослідження – роль та функції національної ідеї у структурі криміналістичної технології, зокрема щодо забезпечення безпеки, формування національної ідентичності та ефективності криміналістичного забезпечення розслідування кримінальних правопорушень.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні змісту та значення національної ідеї у структурі криміналістичної технології та її впливу на ефективність протидії злочинності.

Виклад основного матеріалу. З огляду на визначену мету дослідження, доцільно розпочати виклад основного матеріалу з розгляду теоретико-методологічних основ зазначеної проблематики.

Поняття національної ідеї та її роль у формуванні безпеки й ідентичності. Річ в тому, що в будь-якій цивілізованій державі національна ідея виступає системою цінностей, ідей та принципів, що об'єднують громадян держави, формують їхню політичну та культурну свідомість і задають орієнтири для розвитку суспільства. Вона визначає не лише соціальні та культурні норми, а й політичні пріоритети, в тому числі у сфері безпеки. У контексті криміналістики саме національна ідея має формувати морально-етичні стандарти поведінки слідчих та експертів, визначати пріоритети в роботі правоохоронних органів, сприяти цим формуванню довіри громадян до системи правопорядку і служити потім, на майбутнє, основою для суспільно-ціннісного розуміння безпеки України як держави.

Історично національна ідея виникає на перетині політичної філософії, культури та права [4; 5, с. 575–577]. На сьогодні в Україні її формування пов'язане з державотворчими процесами, захистом територіальної цілісності, розвитком правових інститутів і системи правопорядку.

Філософські підходи до національної ідеї включають концепції соціальної справедливості [6, с. 104–107], верховенства права та моральної відповідальності громадян і держави [7; 8, с. 15–25].

На правовому рівні національна ідея визначає допустимі поведінкові моделі, формує основу законодавчих норм і стандартів професійної діяльності у сфері безпеки [9].

Враховуючи зазначене, на наш погляд, у структурі криміналістичної технології протидії злочинності має бути сформована триєдина основа: безпека, ідентичність та національна ідея. Безпека визначає стратегічні напрями захисту суспільства та держави; ідентичність укорінює діяльність у національних культурних і моральних цінностях; національна ідея інтегрує ці виміри в єдину систему, яка задає орієнтири для розвитку криміналістики.

Національна ідея постає, в нашому розумінні, як сукупність духовних, моральних, правових та соціальних цінностей, що об'єднують громадян, формують політичну та культурну свідомість і визначають вектор розвитку суспільства.

У криміналістиці, на наш погляд, вона має виконувати такі функції:

1. Ідеологічно-координаційну – формувати спільне розуміння меж правомірної та злочинної поведінки, уніфікувати професійну практику.

2. Соціально-легітимізаційну – забезпечувати довіру суспільства до криміналістичної діяльності та інститутів правосуддя.

3. Ціннісно-мотиваційну – визначити професійні стандарти честі, відповідальності та справедливості, якими мають керуватися слідчі, експерти, прокурори.

Вважаємо, криміналістика в сучасному розумінні – це не лише технологія збору доказів, а й суспільно-ціннісна практика, де національна ідея поєднується із безпековим ідентифікаційним підґрунтям. І вона може впливати на: вибір методів протидії (з урахуванням культурних та правових традицій); етичні стандарти професії (неупередженість, гуманізм, верховенство права); міжвідомчу координацію (єдність ціннісних і безпекових орієнтирів між поліцією, прокуратурою, судом); пріоритети роботи (захист життя і здоров'я громадян, справедливості, порядок). Практичним наслідком тоді стане розробка національно-орієнтованих стандартів доказування, вдосконалення професійної освіти та уніфікація правоохоронних стратегій у масштабі держави.

Тому національна ідея як структурний елемент криміналістичної технології має інтегрувати категорії безпеки та ідентичності, перетворюючись на своєрідний «компас» для правоохоронної системи. Вона гарантуватиме не лише ефективність протидії злочинності, а й легітимність та суспільну довіру до криміналістики (як технології) у формі науки і практики. Та для цього криміналістика має розглядатися як технологія, що поєднує методи, прийоми та технічні засоби для виявлення, фіксації та оцінки доказів, а також для забезпечення ефективності розслідування злочинів. Сучасний підхід окреслює інтеграцію криміналістики із соціальними, психологічними та правовими механізмами, що дозволить поєднати технічний і ціннісний виміри криміналістичної діяльності, наприклад, слідчих та експертів. Цей аспект критично важливий для забезпечення не лише формальної результативності, а й суспільної легітимності протидії злочинності.

У чому тоді проявляється взаємозв'язок національної ідеї та криміналістичної технології? Суть у тому, що національна ідея виступає концептуальною віссю, яка визначає ціннісні, моральні та правові орієнтири криміналістичної діяльності. Вона впливає на формування

стратегічних цілей, тактичних рішень і операційних процедур протидії злочинності. Інтеграція національної ідеї у криміналістичну технологію забезпечить гармонізацію технічних методів із соціально-культурним контекстом, підвищить довіру громадян до правоохоронних органів і зміцнить загальний рівень національної безпеки.

Які ж тоді функції національної ідеї в криміналістичній технології?

Ідеологічно-координаційна функція. Національна ідея на сьогодні виступає основою для формування єдиного суспільного та професійного розуміння злочину і допустимої поведінки. Вона задає критерії, які визначають, що є кримінально караним, а що – соціально прийнятним, забезпечуючи єдність підходів між різними органами правопорядку. В межах криміналістичної технології це означає, що суб'єкти криміналістичної діяльності (наприклад, слідчі, експерти та прокурори) оперують спільними ціннісними орієнтирами, що підвищує ефективність розслідування і зменшує ризик правових та етичних колізій. Зазначене зумовлює соціальну легітимізацію діяльності правоохоронних органів. Тобто інтеграція національної ідеї у криміналістичну практику сприяє підсиленню довіри громадян до правоохоронних органів. Коли дії слідчих і експертів відповідають не лише закону, а й соціокультурним і моральним нормам, суспільство сприймає їх як легітимні та справедливі, і – навпаки. Це створює передумови для більш активної взаємодії громадян із правоохоронними структурами, підвищує готовність до співпраці під час розслідувань та зміцнює соціальну стабільність.

Наступна функція – ціннісно-мотиваційна. Національна ідея формує систему пріоритетів та морально-етичних стандартів для криміналістів. Вона визначає, що саме слід вважати пріоритетом у розслідуванні – захист життя і здоров'я громадян, відновлення справедливості, підтримка громадського порядку. Ціннісно-мотиваційна функція також забезпечує моральну рамку, в межах якої професійна діяльність відбувається без порушення законів і суспільної довіри.

Таким чином, національна ідея стає не абстрактною концепцією, а практичним «компасом», що керує поведінкою криміналістів і спрямовує технологію боротьби зі злочинністю на досягнення суспільно значущих результатів.

Національна ідея як чинник забезпечення безпеки та ідентичності здійснює також вплив на формування стратегічного, тактичного та операційного рівнів криміналістичної технології. Національна ідея визначає стратегічні пріоритети криміналістичної діяльності, формує основу для планування державної політики у сфері безпеки та протидії злочинності. На стратегічному рівні вона задає цілі держави щодо захисту громадян, підтримки правопорядку та зміцнення національної ідентичності. На тактичному рівні вона орієнтує правоохоронців на пріоритетні напрями діяльності – виявлення і нейтралізацію соціально небезпечних явищ, захист ключових цінностей і ресурсів держави. Операційний рівень відображає конкретні дії та прийоми слідчих і експертів, які реалізують криміналістичну стратегію і тактику, адаптуючи методи криміналістичної роботи до специфіки національного правового та культурного контексту.

Національна ідея може слугувати орієнтиром для адаптації криміналістичних методів (методики розслідування) до реалій конкретної держави, адже це включає врахування історичних, соціальних та культурних

особливостей, що впливають на поведінку правопорушників та очікування суспільства. Наприклад, підходи до збору доказів, оцінки слідів або організації оперативних заходів у різних регіонах України можуть відрізнятися через локальні традиції, звичаї та правові прецеденти. Така адаптація дозволяє підвищити ефективність розслідування та забезпечити легітимність результатів в очах громадян.

Зазначене також проявляє свою роль у формуванні правової та культурної орієнтації суспільства, тому що національна ідея формує суспільне розуміння того, що є допустимою поведінкою, а що – кримінально караною. Вона задає культурно-правові стандарти, які визначають моральні та етичні рамки для громадян і правоохоронців. Упровадження цих принципів у криміналістичну практику сприяє підвищенню довіри до правоохоронних органів, стимулює добровільне дотримання закону та зміцнює соціальну згуртованість. Таким чином, у цьому ракурсі національна ідея виступає не лише теоретичною категорією, а й практичним механізмом забезпечення безпеки й формування національної ідентичності через криміналістичну діяльність.

Тому в цій площині є важливими і практичними аспекти інтеграції національної ідеї у криміналістичну діяльність. Один із напрямів є розробка національно орієнтованих стандартів доказування та процедур розслідування. Інтеграція національної ідеї у криміналістичну технологію вимагає створення стандартів, які враховують як міжнародні практики, так і національні правові та культурні особливості. Це стосується методів збору, фіксації та оцінки доказів, організації процесуальних дій та застосування слідчих прийомів. Такий підхід забезпечує не лише ефективність розслідування, а й його легітимність у суспільстві, створюючи відчуття справедливості та відповідності національним цінностям.

Наступний – підготовка фахівців: освіта, підвищення кваліфікації та формування ціннісної системи. Національна ідея має безпосередній вплив на освітні програми для слідчих, експертів і прокурорів. Включення в навчальні курси історії держави, культури, етики професії та моральних норм і т. ін. дозволяє формувати цілісну систему цінностей у майбутніх фахівців. Підвищення кваліфікації повинно передбачати не лише технічні навички, а й розвиток компетенцій у сфері правової культури, критичного мислення та етичної відповідальності.

Ще один аспект – міжвідомча координація та уніфікація підходів між правоохоронними органами. Національна ідея сприяє формуванню спільної системи пріоритетів між поліцією, прокуратурою, судами та іншими органами. Це забезпечує уніфікацію методів і процедур, що підвищує узгодженість дій у розслідуванні злочинів, зменшує дублювання і підвищує оперативну ефективність. Такий підхід також дозволить врахувати регіональні особливості та адаптувати криміналістичні технології до різних соціокультурних контекстів України.

Насамкінець, вплив на суспільну довіру та легітимність правоохоронних органів. Інтеграція національної ідеї у криміналістичну практику створює відчуття справедливості та прозорості дій правоохоронців. Коли методи розслідування відповідають національним цінностям і моральним нормам, громадяни сприймають органи правопорядку як легітимні і надійні. Це підвищує добровільну співпрацю з правоохоронними структурами, зміцнює суспільний порядок і сприяє формуванню цілісної системи національної безпеки.

Висновки. Системне значення національної ідеї для криміналістичної технології та безпеки держави – беззаперечне!

Національна ідея виступає фундаментом внутрішньої єдності криміналістичної технології, який дозволяє поєднати технічний раціоналізм із гуманітарним сенсом правозастосування. Її інтеграція в систему криміналістики означає зміщення акценту з «механічної ефективності» до «смыслової результативності» – коли розслідування не лише встановлює факти, а й відновлює порушену справедливість, як суспільну цінність. У такому контексті національна ідея виконує низку ключових функцій:

1. Світоглядно-інтегративну. Вона забезпечує цілісність криміналістичної технології як багаторівневої системи, що включає ідеологічний, стратегічний, тактичний і технічний компоненти. Саме національна ідея визначає, якою мірою кожен елемент цієї системи узгоджується з базовими цінностями держави – людською гідністю, правовою справедливістю, патріотизмом і безпекою.

2. Нормативно-регулятивну. Вона формує морально-правові орієнтири для суб'єктів криміналістичної діяльності. Це не лише питання закону, а й питання внутрішньої відповідальності, професійної честі та суспільного довіря. У цьому сенсі національна ідея стає своєрідним «етичним кодом» криміналістики, що спрямовує рішення навіть у ситуаціях, коли норма права не дає однозначної відповіді.

3. Комунікативно-ціннісну. У практиці розслідування національна ідея сприяє гармонізації взаємодії між державою та громадянами. Вона задає мову спільних смислів – коли правоохоронець, прокурор, суддя і громадянин діють не як сторони конфлікту, а як учасники спільної справи збереження правопорядку і безпеки держави.

4. Освітньо-професійну. Імплементація національної ідеї має починатися з системи професійної підготовки кадрів. Формування у криміналістів (слідчих, прокурорів, експертів тощо) ціннісно-національної ідентичності підсилює їхню професійну стійкість, знижує ризики корупційної поведінки та морального релятивізму, а також формує готовність до дії в умовах гібридних загроз.

Таким чином, у межах криміналістичної технології національна ідея виступає не лише філософським підґрунтям, а й системоутворюючим чинником, який визначає напрям розвитку методів, тактик і процедур. Вона перетворює криміналістику на технологію національної безпеки – науку, що стоїть не осторонь суспільних процесів, а в самому центрі державотворчої місії.

Сьогодні, коли Україна переживає етап глибоких випробувань, осмислення ролі національної ідеї у структурі криміналістичної технології набуває не лише теоретичного, а й екзистенційного значення. Це – не просто питання ефективності розслідувань, а питання виживання правової держави, збереження її морального стрижня і довіри громадян до інститутів правопорядку.

Список використаних джерел

1. Нікітін Ю. В. Протидія злочинності в системі забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства: монографія. Київ : ВНЗ «Національна академія управління», 2009. 373 с.
2. Наукові дослідження у сфері протидії злочинності : матеріали наук. конф. за підсумками роботи фахівців НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України за фундаментал. темами у 2022 р. (м. Харків, 6 груд. 2022 р.) / НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2023. 304 с.
3. Актуальні питання протидії злочинності в умовах воєнного стану: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 25 листоп. 2022 р.). Кривий Ріг, 2022. 276 с.
4. Українська Національна Ідея як духовно-інтелектуальний код соборності народу: етнічний, інтеграційний та цивілізаційний вектори (матеріали круглого столу) / за ред. В.С. Кравців; НАН України. Ін-т регіональних досліджень. Львів, 2011. 60 с.
5. Ясь О. В. Українська ідея. *Енциклопедія історії України*. Кн. 2: Україна–Українці. Київ : Наук. думка, 2019. С. 575–577.
6. Гриненко А.М. Соціальна справедливість як ключовий принцип у реалізації соціальної політики держави. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. 2009. Вип. 99. Т. 112. С. 104–107.
7. Якубенко В.М. Принципи соціальної держави: стан і перспективи їх реалізації в Україні : атореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2005. 21 с.
8. Погребняк С. Соціальна держава: обґрунтування концепції. *Вісник Академії правових наук України* : зб. наук. пр. / редкол.: В. Я. Тацій та ін. Харків : Право, 2011. № 2 (65). С. 15–26.
9. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.

References

1. Nikitin, Yu. V. (2009). *Protydiya zlochynnosti v systemi zabezpechennya vnutrishn'oyi bezpeky ukrayins'koho suspil'stva* [Counteracting crime in the system of ensuring internal security of Ukrainian society] : monohrafiya. Kyiv: VNZ «Natsional'na akademiya upravlinnya» [in Ukrainian].
2. *Naukovi doslidzhennya u sferi protydyi zlochynnosti* [Scientific research in the field of combating crime] : materialy nauk. konf. za pidsumkamy roboty fakhivtsiv NDI vyvch. problem zlochynnosti im. akad. V.V. Stashysa Nats. akad. prav. nauk Ukrayiny za fundamental. temamy u 2022 r. (m. Kharkiv, 6 hrud. 2022 r.) / NDI vyvch. problem zlochynnosti im. akad. V. V. Stashysa NAPrN Ukrayiny. (2022). Kharkiv : Pravo [in Ukrainian].
3. *Aktual'ni pytannya protydyi zlochynnosti v umovakh voyennoho stanu* [Current issues of combating crime under martial law] : zb. materialiv Vseukr. nauk.-prakt. konf. (v avtors'kiy redaktsiyi), (m. Kryvyi Rih, 25 lystop. 2022 r.). (2022). Kryvyi Rih [in Ukrainian].

4. Ukrayins'ka Natsional'na Ideya yak dukhovno-intelektual'nyy kod sobornosti narodu: etnichnyy, intehtatsiynyy ta tsyvilizatsiynyy vektory (materialy kruhloho stolu) [Ukrainian National Idea as a spiritual and intellectual code of the unity of the people: ethnic, integration and civilizational vectors (round table materials)] / za red. V.S. Kravtsiva; NAN Ukrayiny. In-t rehional'nykh doslidzhen'. (2011). L'viv [in Ukrainian].

5. Yas', O. V. (2019). Ukrayins'ka ideya [Ukrainian idea]. *Entsyklopediya istoriyi Ukrayiny. Kn. 2: Ukrayina–Ukrayintsi*. Kyiv: Nauk. dumka. S. 575–577. [in Ukrainian].

6. Hrynenko, A. M. (2009). Sotsial'na spravedlyvist' yak klyuchovyy pryntsyyp u realizatsiyi sotsial'noyi polityky derzhavy [Social justice as a key principle in the implementation of the state's social policy]. *Naukovi pratsi Chornomors'koho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu «KyievoMohylyans'ka akademiya»*. Vyp. 99. T. 112. S. 104–107. [in Ukrainian].

7. Yakubenko, V. M. (2005). Pryntsyyp sotsial'noyi derzhavy: stan i perspektyvy yikh realizatsiyi v Ukrayini [Principles of the social state: status and prospects for their implementation in Ukraine]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

8. Pohrebnyak, S. (2011). Sotsial'na derzhava: obgruntuvannya kontseptsiyi [Welfare state: justification of the concept]. *Visnyk Akademiyi pravovykh nauk Ukrayiny : zb. nauk. pr. / redkol.: V. YA. Tatsiy ta in. Kharkiv : Pravo, № 2 (65). S. 15–26*. [in Ukrainian].

9. Reznikova, O. O. (2022). *Natsional'na stiykist' v umovakh minlyvoho bezpekovoho seredovyshcha [National Resilience in a Changing Security Environment]* : monohrafiya. Kyiv : NISD. [in Ukrainian].

Komisarchuk Ruslan,

Candidate of Law, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Criminal Law Disciplines of the Institute of Law and Security

(Odesa State University of Internal Affairs, Odesa)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2082-1207>

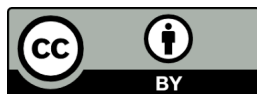
THE NATIONAL IDEA IN THE STRUCTURE OF CRIMINALISTIC TECHNOLOGY (AN INVITATION TO DISCUSSION)

The article explores the national idea as a conceptual factor within the structure of criminalistic technology for combating crime. It outlines the logical and functional framework of criminalistic technology, which encompasses ideological, political, strategic, tactical, technical, and operational levels. The integration of the national idea into these components provides the system with a worldview and value-based foundation, transforming it from a set of methods into a holistic mechanism aimed at protecting human rights, state security, and national identity.

It is argued that the national idea functions as an integrative framework within which strategic directions, tactical decisions, and technical operations for the prevention, detection, and investigation of crimes are implemented. Particular attention is devoted to the practical aspects of incorporating the national idea into criminalistic activity: shaping a security-oriented ideology in professional training, applying digital technologies to enhance transparency and public trust in law enforcement institutions, and strengthening the moral and psychological foundations of the security system.

The study concludes that the national idea ensures the internal unity of criminalistic technology by integrating legal, scientific, and state-building principles into a unified system for protecting society from crime. In this context, criminalistics appears not merely as an applied legal science but as a technological mechanism of national security, resilience, and sovereignty of Ukraine.

Key words: national idea, criminalistic technology, crime prevention, security, identity, strategy and tactics, rule of law.

Надіслано до редколегії 01.09.2025
Рекомендовано до публікації 17.10.2025
Опубліковано 19.11.2025